

AAN: de Raad van de gemeente Hoeksche Waard
Postbus 2003
3260 EA Oud-Beijerland

Betreft: zienswijze ontwerp Omgevingsvisie Hoeksche Waard.

3295 LC 's-Gravendeel, 24 september 2019,
Maasdamsesweg 10.

Geachte dames en heren, leden van de gemeenteraad,

Het gemeentebestuur van Hoeksche Waard demonstreert zijn democratisch gehalte door uitvoerig te luisteren naar de bewoners van ons eiland. De Omgevingsvisie beschrijft de weg die een initiatiefnemer kan gaan bij het uitwerken en indienen van zijn plan. Hoeksche Werken en Waarden beschrijven kaders, maar er blijven openingen voor initiatieven die niet geheel passen in de visie. Wij zijn blij met de ruimte die hiermee wordt geboden, hoewel een omgevingsplan uiteindelijk zal moeten omschrijven hoe de geboden ruimte wordt gehanteerd.

Bij onze hierna volgende beoordeling van de ontwerp Omgevingsvisie vormt duurzaam denken de leidraad.

Het valt ons op dat het onderwerp biodiversiteit wel wordt genoemd, maar dat het voor een agrarisch eiland wel erg beperkt wordt uitgewerkt. Wij pleiten in dit verband met name voor biodiversiteit als instrument ter handhaving en uitbreiding van de schoonheid van het gebied. Bij het onderwerp toerisme wordt ten onrechte opgemerkt, dat toeristische routes zullen worden aangelegd. Dit voornemen hoort in een omgevingsplan thuis. Beter zou zijn in dit verband de wenselijkheid van toerisme en de maximale toeristische belastbaarheid van de Hoeksche Waard aan te geven.

Wij hebben waardering voor het streven de omgeving te laten meeprofiteren van energie-initiatieven, waarbij energiecoöperaties een goede rol kunnen spelen. Ook de gemeente Hoeksche Waard is uiteraard gehouden aan het landelijk klimaatakkoord, waarin gesteld wordt dat 50% van de wind- en zonenergie ten goede moet komen aan het regionaal maatschappelijk belang. De gemeente als energieregio is bezig een strategie te beschrijven. Onze aanbeveling op dit punt is op zeer korte termijn te komen tot het formuleren van een omgevingsplan mede op basis van de eigen Regionale Energie Strategie en het Klimaatakkoord.

In het ontwerp voor de Omgevingsvisie wordt de verantwoordelijkheid voor verbetering van de bereikbaarheid, digitaal en over de weg, bij andere overheden gelegd. Dan is het toch aan de gemeente Hoeksche Waard om aan te geven welke middelen zij ziet om die andere overheden te beïnvloeden. Mobiliteit is een belangrijke energievreter. Een visie op een nieuw digitaal netwerk dient uitgewerkt te worden.

Er zijn meer vragen. Welke energiebronnen gaan het openbaar vervoer en het goederenvervoer gebruiken? Wat wordt de visie op spreiding en beheer van laadpalen? Wij missen een visie op een regionaal energienet. Wij missen een visie op de noodzaak van een balans tussen het opwekken en het gebruik van elektrische energie. Tijdens de duurzaamheidsbijeenkomst met de raad op 5 september formuleerde een van de bezoekers

het voornemen om bij afloop van de salderingsregeling de batterij van zijn auto te gaan gebruiken voor eigen nachtelijke stroomvoorziening. Hoe moet het straks met de opslag van elektrische energie. Ieder voor zich? Een buurtbatterij? Een goed doordacht plan om gezamenlijk gebruik te maken van de vele batterijen op wielen die 's nachts toch stilstaan?

Dan het ontwerp van de Duurzame innovatieve landbouw. De agrarische sector is vooral zelf aan zet. Overschakeling van productie voor de wereldmarkt naar een gevarieerde voedselproductie voor de randstad zou veel verschillende uitdagingen oplossen. Te denken dat deze transitie kan worden ingezet met alleen een food lab en akkerranden is naar onze mening wishfull thinking en zal blijken geheel ontoereikend te zijn. Meer visie op een andere, circulaire economie en landbouw dient aan dit hoofdstuk te worden toegevoegd. De landbouw bepaalt immers voor een groot deel het karakter van de Hoeksche Waard.

Het vitaal houden van onze dorpen wordt in de ontwerp Omgevingsvisie opgehangen aan het extra woningcontingent dat gebouwd gaat worden, verdeeld over alle kernen. Dit volgt uit het coalitieakkoord. Daarmee zou echter een belangrijke innovatie als de toepassing van diepe geothermie in onze gemeente terzijde worden geschoven. Ook een warmtenet eist grote geconcentreerde bouwcontingenten. We staan hier voor een principiële keuze, die het halen van de beoogde klimaatneutraliteit in 2040 mogelijk of onmogelijk maakt. In de energievisie 2016-2020 staat dat alle energiemogelijkheden benut zullen moeten worden. Wij zien dat in deze Omgevingsvisie niet terug. Vitaal houden van dorpen hangt ook samen met het creëren van gemeenschapszin en geestelijke gezondheid. Het afbrokkelen van de gemeenschapszin in de moderne samenleving wordt pijnlijk zichtbaar. Wij missen een visie op het vitaal houden van de bewoners van onze dorpen.

'Groen' is het medicijn tegen vele kwalen. De visie ziet 'groen' zelfs als een medicijn tegen alle kwalen. Maar groen betekent hier niet een gazonnetje meer, maar massieve hoeveelheden natuur die toegankelijk is. De Hoeksche Waarden worden beschreven aan de hand van een vijftal enigszins geabstraheerde beelden van de huidige toestand. Wethouder Van Leenen beschreef op 9 september 2019 op Facebook hoe anders de Hoeksche Waard er uit zag ten tijde van zijn geboorte. Rond Oud-Beijerland stonden veel boomgaarden. Hoeveel verandering is hier opgetreden sinds de ondergang van de Groote Waard door de St. Elisabethvloed, hoeveel na de watersnoodramp, hoeveel door ruilverkaveling?

In de Hoeksche Waarden wordt de Hoeksche Waard als statisch beschreven. De Hoeksche Waard is echter naar onze mening altijd een dynamisch gebied geweest en zal dat ook in de toekomst zijn. De Omgevingsvisie mag ons die dynamiek niet ontnemen. De energietransitie en de klimaatadaptatie zullen opnieuw ingrijpende veranderingen te weeg brengen. Met slimme planning op basis van een doordachte en breed gedragen visie kunnen de schoonheid en leefbaarheid van dit gebied verder toenemen. Het is aan de nieuwe gemeente om te bepalen waar wel en waar geen nieuwe elementen worden toegevoegd. De tijd dringt.

Wij hopen dat u in dat proces aan onze opvattingen aandacht wilt besteden,

*Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van de coöperatie Hoeksche Waard Duurzaam,*

*P.J. Jansen,
bestuurslid belast met de Omgevingsvisie.*